

Съобщение за пресата

Люксембург, 15 март 2018 г.

Схемата за основно плащане за земеделските стопани съдържа присъщи ограничения, смятат одиторите на ЕС

Съгласно новия доклад на Европейската сметна палата схемата за основно плащане (СОП) за земеделските стопани, въведена през 2013 г. с реформата на общата селскостопанска политика, съдържа присъщи ограничения. Заключение на Сметната палата е, че схемата се прилага по план, но нейното влияние върху опростяването, насочването и сближаването на нивата на подпомагане е ограничено.

СОП има за цел да осигури основно подпомагане на доходите на земеделските стопани и да допринесе за постигането на жизнеспособно производство на храни в ЕС, без това да доведе до изкривяване на производствените решения. Със своите годишни разходи от около 18 млрд. евро, отпуснати на около четири милиона земеделски стопани, тя е най-голямата схема на ЕС за подпомагане на доходите на земеделските стопани.

Опростяването на правилата е водещ принцип на реформата от 2013 г. Одиторите на ЕС обаче отбелязват, че сложните правила относно СОП и допустимата за подпомагане земя съдържат многобройни варианти и изключения. Правилата, избрани от държавите членки, в някои случаи са увеличили сложността, засилили са тежестта върху националните администрации и са позволили на някои земеделски стопани да реализират неочаквани облаги.

С реформата са разширени категориите земя, за които се предоставя подпомагане, тъй като с цел по-добро насочване на подпомагането към „активните“ земеделски стопани държавите членки са приложили различни подходи за определяне на ключови термини като „земеделска земя“ и „земеделска дейност“. Възможно е обаче това да доведе и до значителни проблеми при изпълнението. Избраните от държавите членки варианти са оказали също така значително въздействие върху степента на преразпределяне на подпомагането, като в някои случаи земеделските стопани са успели да запазят особено високи равнища на подпомагане, произтичащи от минали равнища на субсидии. Тъй като схемата по същество е свързана с площите, а не с доходите, одиторите на ЕС считат, че подпомагането по СОП по-скоро облагодетелства по-големите земеделски стопанства.

„Подпомагането по СОП е важен източник на доходи за много земеделски стопани, но съдържа присъщи ограничения,“ заяви Жоао Фигейреду (João Figueiredo), членът на Европейската сметна палата, отговарящ за доклада. „То не отчита пазарните условия, ползването на земеделската

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

земя или индивидуалните обстоятелства на стопанството и не се основава на анализ на цялостното състояние на доходите на земеделските стопани“.

Системите за контрол в посетените държави членки до голяма степен са намалили рисковете от неправилно изчисляване, а плащанията за подпомагане като цяло не са били засегнати от съществено ниво на грешки. Въпреки това, в някои случаи стойностите на правата на плащане са неточни, изчислени са само предварително или се основават на приблизителни оценки. Комисията е предоставила на държавите членки подробни насоки, но невинаги е била в състояние да гарантира последователно прилагане на правилата и също така не е разполагала с важна информация за мониторинга.

Що се отнася до действащата СОП (приложима до 2020 г.), одиторите отправят редица препоръки към Комисията относно разпределянето и изчисляването на правата на плащане по СОП, като обръщат внимание на ключовите механизми за контрол на националните разплащателни агенции, системите на Комисията за разпространение на информация сред държавите членки и ролята на националните сертифициращи органи.

По отношение на периода след 2020 г. Сметната палата препоръчва на Комисията да анализира факторите, които оказват въздействие върху доходите за всички групи земеделски стопани, техните нужди от подпомагане на доходите и стойността на обществените блага, които земеделските стопани осигуряват. От самото начало Комисията следва да обвърже предлаганите мерки с подходящи оперативни цели и базови стойности, спрямо които да могат да се сравняват резултатите от подпомагането.

Бележки към редакторите

СОП се прилага в Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Люксембург, Малта, Нидерландия, Обединено кралство, Португалия, Словения, Финландия, Франция, Хърватия, и Швеция. Останалите държави членки, които се присъединиха към ЕС през 2004 г. или 2007 г., прилагат подобна, но преходна схема — Схемата за единно плащане на площ.

Специален доклад № 10/2018 „Схема за основно плащане за земеделски стопани — прилага се по план, но оказва ограничено въздействие върху опростяването, насочването и сближаването на нивата на подпомагане“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.